

Uchwała Nr XXXVI/270/22
Rady Gminy w Brudzeniu Dużym
z dnia 29 marca 2022 roku

**W sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 - 2024.**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2, pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 1249) Rada Gminy w Brudzeniu Dużym uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się **„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2024”** w brzmieniu ustalonym w **Załączniku Nr 1** do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brudzeń Duży.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie do uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022- 2024.

Utworzenie „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2024” jest zgodne z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021r., poz. 1249). Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie jest zadaniem obligatoryjnym dla gmin i wynika bezpośrednio z art. 6 ust.2 pkt 1 przywołanej ustawy.

„Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2024” ma za zadanie usystematyzować działania służące przeciwdziałaniu zjawisku przemocy w rodzinie podejmowane przez gminę i inne podmioty działające na jej terenie. Program ma stworzyć podwaliny sprawnego systemu przeciwdziałania i monitorowania przemocy w rodzinie. Jego realizacja jest konieczna ze względu na narastanie zjawiska przemocy w rodzinach.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022- 2024**

Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną i zaniedbanie. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana, jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2345).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla gminy Brudzeń Duży ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2022 – 2024. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

I. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Brudzeń Duży

Na dzień 31.12.2020r. Gmina Brudzeń Duży liczyła 8151 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płocku wynosiła 325, co stanowi 3,99% ogółu mieszkańców gminy, w tym: 205 kobiet.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na dzień 31.12.2020 r., 173 rodziny liczące 442 osób skorzystało z pomocy społecznej, w tym z pracy socjalnej skorzystało 179 rodzin. Najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń pomocy społecznej jest ubóstwo (110 rodzin) związane z problemem długotrwałej choroby(102 rodziny), niepełnosprawności (65 rodzin) i bezrobocia (62 rodziny).

W celu zdiagnozowania zjawiska przemocy, w tym przemocy w rodzinie, wykorzystano dane Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych ZI w Brudzeniu Dużym.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2020 przeprowadzonych zostało 20 interwencji domowych związanych z przemocą, w tym 13 zakończyło się założeniem Niebieskiej Karty.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2020r. członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego z 30 osobami, wysłano 20 wezwań do w/w osób. Jedynie 2 osoby wyraziły zgodę dobrowolnego poddania się leczeniu, 1 osoba wyszła z etapu uzależnienia.

Z danych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że w 2020r. do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 13 „Niebieskich Kart”, w tym: 13 – z Posterunku Policji. Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 spotkania, grupy robocze – 61 spotkań. Ponadto 5 osób, w tym 1 sprawca przemocy skorzystało z porady terapeuty w Punkcie Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Brudzeniu Dużym

Tabela nr 5: Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do zespołu Interdyscyplinarnego w Brudzeniu Dużym (2018 - 2020 rok):

Liczba Niebieskich Kart		
2018	2019	2020
12	17	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPS w Brudzeniu Dużym.

Powyzsza tabela przedstawia liczbę Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w Brudzeniu Dużym w poszczególnych latach. Z analizy wynika, iż liczba Niebieskich Kart wzrosła w 2019r. Obecnie ilość Niebieskich Kart pozostaje na podobnym poziomie. Do najczęstszych przejawów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Brudzeń Duży należą: awantury domowe, w tym awantury pod wpływem alkoholu, poniżanie i wyzwiska, przemoc ekonomiczna w dużej mierze związana z wydawaniem pieniędzy na alkohol, zaniedbanie. Ofiarami są zwykle współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze i niepełnosprawne oraz dzieci.

Na terenie Gminy Brudzeń Duży przemoc w rodzinie powiązana jest najczęściej z alkoholizmem, niskimi dochodami na członka w rodzinie, a także małą świadomością społeczną.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym tworzy się „**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2024**”.

II. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2021r., poz. 1249).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r., poz. 1119).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r., poz. 2268 z późn. zm).

III. Adresaci programu

Program adresowany jest do mieszkańców gminy Brudzeń Duży, a zwłaszcza osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie oraz przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami doświadczającymi przemocy.

IV. Współpraca

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku,
2. Sąd Rejonowy w Płocku,
3. Poradnia Leczenia Uzależnień w Płocku,
4. Kuratorzy zawodowi,
5. Punkt profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Brudzeniu Dużym,
6. Dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy pracujący w szkołach,
7. Lekarze i pielęgniarki,
8. Pracownicy socjalni,
9. Pracownicy urzędu,
10. Policja.

V. Cel programu

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe

1. Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej poprzez edukację środowiska lokalnego.
2. Ograniczenie występowania zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Koordynacja działań służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie i skuteczności ochrony ich praw.

VI. Spodziewane efekty realizacji programu

1. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
3. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.
4. Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania przemocy.
5. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.

VII. Realizatorzy programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym przy współpracy z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Policją,
- Szkołami;
- Służbą zdrowia,
- Organizacjami pozarządowymi

VIII. Monitoring, ewaluacja, sprawozdawczość

1. Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach programu od podmiotów zaangażowanych w realizację.
 - a) porównanie efektów zadań zakładanych do realizacji a tym co zostało zrealizowane,
 - b) ilość założonych „niebieskich kart”,
 - c) ilość osób korzystających z terapii psychologicznej, prawnej itp.

Podstawowe cele ewaluacji Programu to:

- a) udoskonalanie podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- b) uzyskanie informacji o efektach wdrażania Programu.
- c) Monitoring i ewaluacja mają za zadanie dokonać oceny realizowanych działań w celu dostosowania ich do potrzeb mieszkańców gminy.

2. Przewodniczący Zespołu przedłoży sprawozdanie merytoryczne i finansowe Radzie Gminy Brudzeń Duży do końca marca następnego roku.

IX. Finansowanie:

W toku realizacji programu zakłada się pozyskiwanie środków finansowych na jego kontynuowanie z budżetu gminy, budżetu państwa oraz innych źródeł zewnętrznych.

Na realizację programu w 2022r. przeznaczona jest kwota 3000 zł. – środki gminy Brudzeń Duży zaplanowane w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dziale 852, Rozdział 85205.

X. Zadania programu

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE – BEZPIECZNA RODZINA NA LATA 2022-2024

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W ZAKRESIE PROGRAMU

Lp.	Cele	Zadania	Termin	Odp. za realizację
Koordinacja lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
1.	Zacieśnienie systemu wzajemnej współpracy poszczególnych instytucji z terenu gminy w zakresie przemocy domowej.	• cykliczne spotkania zespołu interdyscyplinarnego oraz jego grup roboczych, • Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, • opracowywanie programów, działań w tym edukacyjnych, akcji informacyjnych w zależności od potrzeb występujących w środowisku lokalnym,	2022 - 2024	GOPS Policja GKRPA szkoły ośrodki zdrowia Samorząd gminny
2.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	• diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, • monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych przemocą , • opracowanie modelu interwencji i strategii postępowania w poszczególnych przypadkach, • inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, • inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, • prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań, • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, • powoływanie grup roboczych (interwencyjnych) w celu rozwiązywania indywidualnych przypadków przemocy,	2022 - 2024	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS Policja GKRPA szkoły ośrodki zdrowia Samorząd gminny

3.	Podnoszenie kwalifikacji i wiedzy lokalnej kadry zajmującej się problematyką przemocy w rodzinie- współpraca między służbami, szkolenia, kursy, konferencje tematyczne.	• systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.	2022- 2024	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS GKRPA Policja Szkoły Ośrodki zdrowia Samorząd gminny
<i>Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>				
4.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy.	• praca socjalna z osobami doznającymi przemocy, • kierowanie do psychologa ofiar oraz sprawców przemocy, działającego w ramach Punktu Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Brudzeniu Dużym, • współpraca z instytucjami z terenu powiatu płockiego prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, • wdrażanie procedury „Niebieska Karta”, • prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy przy współpracy innych instytucji, • udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych, • nawiązanie współpracy z podmiotami podejmującymi działania w zakresie przemocy domowej, • rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, • dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie oraz umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy.	2022- 2024	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS Policja GKRPA szkoły Samorząd gminny

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej

5.	Edukacja środowiska lokalnego	• promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy (rozwijanie samoświadomości, asertywności, zaradności emocjonalno-społecznej wśród osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą), • przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie, • zamieszczanie w gablocie informacyjnej w GOPS Brudzeń Duży informacji o lokalnym systemie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą	2022-2024	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS GKRPA Szkoly Policja Samorząd gminny
6.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania przemocy	• współpraca ze szkołami, świetlicami środowiskowymi, • edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją, przejawami przemocy, sytuacjami nieakceptowanymi społecznie.	2022-2024	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS GKRPA Szkoly Policja Samorząd gminny